

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oglasila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 227.

V Ljubljani, v soboto 3. oktobra 1896.

Letnik XXIV.

Zahvala.

Podpisani odbor zahvaljuje vse one p. n. volilce, ki se dne 29. septembra v tako častnem številu oddali svoje glasove za kandidata katoliško-narodne stranke g. dr. Ivana Šusteršiča. Odbor je prepričan, da bo novoizvoljeni gosp. poslanec v vsestransko zadovoljnost svojih volilcev izvrševal posle poslanca v državni zbornici.

Nadalje naznanja podpisani odbor, da je sklenil z ozirom na neljube, dobri stvari neizmerno kvarljive pojave pri tej dopolnilni volitvi vse potrebno vkreniti, da se osrednji volilni odbor dobro organizuje in pomnoži z novimi člani zlasti z dežele. Natančneje o tem kmalu sporoči zaupnikom podpisani odbor katoliško-narodne stranke.

V Ljubljani, dne 1. oktobra 1896.

**Osrednji volilni odbor
katoliško-narodne stranke.**

Po bitki.

Ala je bilo vike in buke prošli teden! Novodobni parlamentarizem je po svoji navadi zopet razburjal živce, vnel kri in izvalil marsikatero, ki ni bila nikomur podobna. Poučni so bili pa zadnji dnevi vender le na vse strani. Igralo se je visoko in nasprotniki so že vriskali, da smo zaigrali pamet, načela, stranko. Sodimo, da je bilo to vriskanje precej prezgodaj. Borba je prestana in časa neprodni plašč od dne do dne bolj zagrinja minule dogodke, a nam ostavlja celo kopo dragocenih nauk. Nadejamo se, da ne ostanejo brez vspeha in da v prihodnje tudi v zmedenih razmerah ne pokaže več

naša stranka nasprotnikom tako očito svoje najslabše človeške strani.

Nasprotnikom želimo le, naj se opraviči stari rek, da se škodoželjnost sama ujé. Priznavamo jim tudi, da mož, ki so sedaj stopili v njihovo zavetje in z efijaltsko zvižnostjo prenašali vse, kar se jim je kedo nakregal, najokal sli nalagal do zadnje pošte v „Narodni tiskarni“, ne moremo šteti mej svoje. Veselilo bi nas, če taki čim najpreje brez krinke na lice poromajo v poklone k nemškutarsko-socialnim prvakom in — kar tam ostanejo. Porabili jih bodo za agitatorje in ne dvomimo, da bodo ti možiki z najboljšim vspehom vprizarjali slavno znane golašne pojedine, ki tako temeljito vplivajo na politično prepričanje. Z Bogom torej, srečno hodite, jim kličemo. Mi se pa bijmo ob čelo in prsi in delajmo pokoro za tisto nerazsodno krotkost, ki se tako rada druži z zaupno naivnostjo in z drugimi, še hujšimi lastnostmi.

Sedaj, ko smo srečno prestali viharji časa, se vprašujemo: Kdo je neki zrel za politično delovanje? Povsod opazamo zrelosti nasprotne znake. V domačem prepiru zapreta mož in žena vrata in okna in ne kregata se sredi vasi. Pri nas je narobe. Kader je kedo najmanj sposoben, da bi se pokazal svetu, — politično razmršen in razgaljen, odet le v svojega srčnega čuvstvovanja in strastvenosti nejasno in zelo spremenljivo haljo, — tedaj gre in sede na političnem trgu na vzvišen prostor in kliče ljudi, naj si ga ogledajo. Cel svet mora vedeti, kaj se kuha v njegovih razburjenih živcih.

Dušeslovno so taki pojavi zelo zanimivi. Kažejo nam, kako globoko je ukoreninjen v nas opozicijski duh. „Der Geist, der stets verneint,“ predstavlja Goethe svojega Mefista. Ta „vedno zanikujoči duh“ je znak vzlasti naše dobe. Pogum, značaj, moštvo se meri le po zanikanju. Zato ne hote občuduje večina tiste može, ki se odlikujejo v radikalni opoziciji. Za posamne slučaje nas zmo-

druje sicer čas sam, ker nam iste, može kmalu pokaže slabije, često celo breznačajnike. Ni čuda, saj je pri taki opoziciji največkrat voditelj osebno čuvstvovanje, neka srčna sebičnost. Ne bilo bi prav, če bi pri tem mahali samo po družih. Priznati moramo, da smo si v tem do mala vsi podobni.

Koliko smo že napisali in nagovorili o tem, da nas morajo voditi tudi v politiki višje, vzvišenejše, za čas in večnost veljavne ideje. Ali nas? — Le prečesto pozabljamo, da je požrtvovalno delo in trezno zatajevanje prave znamenje moštva in značajnosti. Ne samo zanikavati, marveč pozitivno delovati je možem sveta naloga. Kedor se ne izroči brez pridržka popolnoma celega višjim vzorom in ne presoja vsega po njih, mede in mora mesti, kadekoli nastopa. In kje so taki, ki se tako zažgo na žrtveniku nesebičnega prepričanja? Brez vsake misli na kako posamno osebo, brez najmanjšega sumničenja na to ali drugo stran izražamo le željo, naj nam jih Bog obilo obudi.

Negativni radikalizem pa kaže v naših dneh vedno v jedni stvari posebno moč. Liberalizem, ki smo se ga nasrkali pri svoji vzgoji, se je pred vsem zaletaval v jedini še trdno obstoječi družabni organizem, v katoliško cerkev. Razdril ga ni, ker ga ni mogel, a ljudi je čudovito napojil s svojim strupom. Kregamo se nad terorizmom in samosilništvom, a priznavati bi morali, da je naš najhujši tiran — liberalno javno mnenje, ki nas terorizira hujše, nego katera koli druga sila na svetu. Kedor ne zabavlja proti cerkveni oblasti, kedor se z nekako bojaznijo ne ozira nanjo, kedor pri vsaki besedi in vsakem dejanju, ki je izvrši, nima kake kritične opazke v zalogi, in več mož naše dobe. Polena, ki se mečejo proti nji, so najbolj po ceni. Nje ne varuje ne policija ne ljudstvo. — Pravica tega sveta narobe ustvarja iz upornikov proti nji — mučence. V tem oziru se večina ne pomišlja v obsodbi, vse slabo slepo verjame, vse dobro prezre in brž, brž zagradi

LISTEK.

Razmotrivanja mračnjakova.

S trditvijo „Slovenskega Naroda“, da ste med nami mračnjaki dve stranki, prestopili smo srečno prag gledališke sezone. Naši dramaturgi lahko naredijo iz te trditve karkoli, dramo, veseloigro i. t. d. Jaz pa, ki ne spadam k tej sicer maloštevilni in podjetni, toda, kakor trdijo zlobni jeziki, ne posebno srečni četi naših pisateljev, iskal sem, kakor rajni Dijogen, po dnevi z lučjo ti stranki.

Zaman! Presvetil sem vse kote. Nisem pazil niti na lastno zdravje, in prebral sem ves ogromni kup volilnih oklicev brezimnega krščansko-socialnega volilnega slovenskega odbora.

Mogočno postopa v teh oklicih ta odbor. Vse skuša pestiti, tudi slovnico slovensko. Kaj so njemu nikavnice, kaj mu je pošteni slovenski mestnik.

Volilnim možem svetuje, naj, v nasprotju z vsemi dosedanjimi zakonitimi določili, katera zahtevajo ustmeno glasovanje, glasujejo po listih za njegovega kandidata. S tem svetom, katerega izpolniti volilci niso bili v stanju, bila je odločena kandidatura osoda.

S kratka, vse sem našel v teh oklicih, samo krščansko-socialnega programa ne, razun morebiti te besede same. In kako krepko, zato pa še ne iskreno slišal sem pri tem iskanju od raznih strani poudarjati željo po združenju Slovencev. Tudi v mojem srečnem odmevala je tako elegično ta želja, in zaupno sem gledal naš „Narodni dom“, češ, ta nas zjedini.

Toda, kako sem se motil! Merodajni napredni gospodje sklenili so, otvoriti „Narodni dom“ z jednim tistih „sijajnih“ plesov, na katerih bije skromni frak brezuspešen boj z dvobarvenim suknom.

Samo elita naj bi nastopila, in izdati so mislili nalašč za ta večer posebnega Knigge-ja, za pričetek so že izdali društvom inštrukcijo, kako se oblačiti.

Toda Slovenci nismo samo maziljeni s kapljico demokratskega olja, temuč po naših žilah teče prava, pristna demokratska kri, ki dobiva svojo moč iz močnika in žgancev. Vsa društva uprla so se tej nakani.

Nas mračnjake pri tem najbolj zanima, da so gospodje tako zavozili ravno s plesom, radi katerega so že tolikokrat proti nam kričali in vihteli svoje papirnate tomahavke. Sedaj se zvižajo v silnih stiskah, kako pomiriti razburjene duhove.

Naj se potolažijo! Slovenski narod zre zaupno vanje, in od njihove modrosti pričakuje, da bodo še v zadnjem trenutku našli sodček olja, katero bodo ulili na razburkano valovje javnega mnenja, da otmejo svoj čolnič v zaželjeno luko sijajnega plesa.

Slovenski narod pa bode potem rešen vseh nadlog in težav. Srečni narod!

„Albert“.

Spisal S. G.

(Dalje.)

Prišli smo v Dol.

Peter in Stanka sta obstala; mi dva sva stopila hitreje in gospá je umolknila.

Pred nami se je dvigalo iz drevja visoko, belo poslopje, ograjeno z zidom, izza katerega so okrog in okrog visele košate lipove veje. Močna, železna, mrežasta vrata nam je prišel odpret star vratar s sivkasto, dolgo brado. Oči so mu skoro do cela pokrivala nenavadno košate, sive obrvi.

Stopili smo na široko, z belim peskom posuto dvorišče. Na desni se je razprostiral z gosto, železno mrežo ograjen in s senčnim drevjem obkrojen ribnik, na katerem sta prav blizu obrežja plavala dva krasna labuda. Na ograjo se je naslanjal s

5. 15

skorej jednoglasno „iztrebi naj se s površja zemlje!“

Kedaj se bomo pač izmodrili, da s takim početjem izpodkopavamo tla vsemu redu, jedinemu temelju, na katerem nam je mogoče pozidati novo, boljše družabno stavbo. Spominjajmo se po zadnji berbi tega najžalostnejšega pojava in skupno obžalujmo in obsojajmo krivice, ki so se zopet, žalibog od domačinov, godile našemu tako zelo obrekovanemu in toliko trpečemu višjemu pastirju!

Zadnji boj nas je tudi podučil, kako malenkostni smo. Bistvo preziramo, ob slučajnostih glojemo. Državni zbor pač ni najvišji stvar, oseba, kakeršna koli, tudi ne, pač pa so naši vzori najvišje, kar bi morali imeti v umu in srcu. Vsi parlamenti ne morejo ozdraviti pohujšanja, s katerim se ostruplja narodova duša vzlasti ob volitvah. Liberalizem je vstvaril novodobni parlamentarizem in vsled tega se kaže pri vseh njegovih delih.

Uprav zato pa moramo tudi tistim izpregovoriti resno besedo, ki ob taki priliki s svojega vsaj na zgoraj varnega stališča udrihajo proti vsemu gibanju, ki je poznano pod imenom krščanskega socializma. Krščanska preosnova družabnega življenja nam je bolj potrebna, kot vse drugo. In zato nam je treba tem krepkejšega dela za osloboditev delavskih stanov izpod krutega kapitalističnega jarma. Organizujmo, vzgajajmo jih v krščanskem smislu in če se pri tem tudi kedaj pojavijo žalostni znaki slabe človeške nature, ne obsojajmo, ne uničujmo zdravih kalij, marveč delajmo dalje s trdnim prepričanjem, da sta pravica in resnica stalnejši, nego strasti in zmote.

Uprav zadnji dogodki nam kažejo, kako bolan je naš čas. V porodnih bolečinah se vije. Bog daj, da se mu porodi zarija lepe bodočnosti samostojnih, organizovanih krščanskih narodov in stanov.

Državni zbor.

Dunaj, 2. oktobra.

Ekspozé finančnega ministra Bilinskega sprejela je zbornica jako hladno. Ne toliko radi budgeta, kateremu se meritorično ne more veliko ugovarjati, marveč radi njegovih pojasnil o stanju avstro-ogerske nagodbe.

Bilinski se je sicer hvalil, da je avstrijska vlada pri pogajanjih radi nove carinske in trgovske zveze jako veliko dosegla, toda ogromna večina zbornice bila je očitno ravno nasprotnega mnenja. Tudi zatrjevanje finančnega ministra, da bode totranska vlada odločno zahtevala povečanje ogerske kvote in da od tega zahtevanja ne odstopi, ni moglo ogreti skeptično-hladnih poslancev, ki so vsa zatrjevanja vzeli „kühl bis an's Herz hinan“ na zanje. Zlasti je moralo kar popariti ministrovo priznanje o važnih koncesijah nasproti Ogerski v bančnem vprašanju.

Ogerska vlada zahteva pri upravi in vodstvu avstro-ogerske banke popolno pariteto. V generalnem svetu naj bi sedelo osem ogerskih državljanov in ravno toliko avstrijskih. Če se pomisli, da je sedanji guverner banke ogerski podanik, potem je takoj jasno, da bi po nakani ogerske države in pri-

znanju našega finančnega ministra v bodoče Ogrimeli večino v generalnem svetu skupne banke. Kaj pa to pomenja, razumeva vsak, ki količkanj pozna važnost avstro-ogerske banke za naše narodno gospodarstvo. Ze sedaj moramo trpeti pod ogerskim vplivom na banko. Primeroma velik del bančnih kapitalij je naložen na Ogerskem. Kreditne razmere na Ogerskem so slabše od naših, izgube banke tedaj primeroma večje, baš to pa vpliva na obrestno mero banke in mi moramo višje obresti plačevati, da pokrijemo ogerske izgube. Vrh tega je pri nas bančni denar relativno le zelo omejenemu krogu na razpolago, kar zopet neugodno vpliva na obrestno mero privatnih kapitalij, ki je vsled tega višja. In kdo mora te višje obresti plačevati? Jedino le ljudstvo, zlasti toliko zadolženi kmetski stan!

Sicer se pa sedanja zbornica ne bode imela pečati z nagodbo. Vlada bode carinsko-trgovsko zvezo do 31. grudna odpovedala, drugo leto bode potem prvo in najvažnejše delo novega državnega zbora, rešiti nagodbo z Ogersko. Stvar volilcev bode, skrbeti za to, da bode rešitev ljudstvu koristen.

Kako dolgo življenje da je še naklonjeno sedanjemu državnemu zboru, se sedaj še ne more z gotovostjo reči. Včeraj se je v kuluarjih raznašala vest, da bode zbornica v 14 dneh razpuščena. Vsekako je ta vest nekoliko prezgodnja.

Vse je odvisno od tega, li hoče sedanji državni zbor še rešiti državni proračun ali ne. Mladočehi so proti temu, zato so zahtevali, da se vrši o proračunu prvo branje. To se bode jutri (v soboto) zgodilo. Pri tej priliki so bode brez dvoma razvnela velika politična debata. Nemška levica se tudi nekoliko dela, kakor bi ne hotela dovoliti sedaj budgeta. Toda grožnjam „nemške“ levice nihče več ne verjame. Mogoče, da ima jeden ali drugi član te stranke veselje do opozicije, toda „višji bogovi“ a la Chlumecky e tutti quanti vedó v pravem času opozicijsalne „gobce“ zamašiti. Danes se je govorilo, da namerava levica predlagati budgetni provizorij. V tem slučaju bi baje vse druge stranke glasovale proti levici. Tako utegne sobotna seja postati jako zanimiva. Vederemo!

Iz stvarnih razlogov bi bilo pametno, da proračun reši še sedanja zbornica. Kajti nova zbornica ima potem polje prosto in se lahko takoj s svežimi močmi in brez predsodkov poprime rešitve nagodbe. Stvarna, pravična rešitev nagodbe z Ogersko je stokrat važnejša, nego ves letošnji državni proračun. Zato je upati, da se najde zadostno število poslancev, ki omogočijo še letos rešitev proračuna za leto 1897.

Tudi iz drugega ozira bi bilo jako obžalovati, če bi se sedanja zbornica prerano razšla. Domo-vinski zakon čaka rešitve! Sovražnikov tega zakona je itak veliko, tako da bode treba vsega napora prijateljev kmetskega stanu, da se ta zakon sklene.

V jutrišnji seji se voli nov član budgetnega odseka namesto pokojnega kanonika Klun-a. Ni dvoma, da bode izvoljen poslanec vodja Povše, kar bode gotovo prav primerno, ker Slovenci, vzlasti

Tarman se je pogladil z roko po čelu, nagnil glavo naprej in pazno pogledal Petru naravnost v obraz.

„Stankin ženin? ... Ej, gospod Peter Šlibar, kaj mislite? ... Vi ste pohleven, otročji, bedast. — Vi niste za Stanko, pustite jo ... Ona Vas bo ... ha ha ha! ... Toda, naposled ... kakor hočete ...“

Peter se je zmedel takó, da ni vedel, kam bi se ozrl. Stanka je zarudela, gospa pa je stisnila ustni in silno zlobno pogledala onadva laboda na ribniku.

Odšli smo kmalu. Gospá je bila ves čas vzbunjena in govorila samo prisiljeno s svojim možem, ki je postal izvanredno dobre volje. Peter je stal par korakov zadaj, vrtel palico v roki in se v zadregi prestopal z nogama.

Ko smo se vračali, govorila je samo gospá; a videlo se je, da je tudi ona slabe volje.

Ločili smo se prisiljeno; Stanka je na lahko pokimala z glavo in pohitela po stopnicah navzgor. Gospa pa naju je pri odhodu povabila za drugo nedeljo na praznovanje svojega godú.

Peter je bil ves pobit, zlovoljen.

„A naposled ... jaz jo vendar-le rad imam ...“

Toda rekel je to počasi, raztreseno.

(Dalje sledi.)

kmetovalci imeli bodo v navedenem velevažnem odseku tudi znanprej strokovno izobraženega in praktično skušenega zastopnika.

Ali res ne umevajo časa?

Po vseh zbornicah odmeva z ministrskih sedežev jedna in ista pesem: Sloboda in napredek, bramba pravic in prosveta so jim stara gesla. Dobro je, da nam državni ekonom, gospod finančni minister vsako leto podaje priložnost ob resnih suhih številkah meriti take trditve. Državni proračun je najboljšje merilo, v koliko se res služi imenovanim, tolikrat povdarjanim načelom.

Nam pomenja napredek v državnem življenju jedino zblizanje njegovo z državnim namenom. Čim dalje je državni namen od državnega življenja, tem dalje je tudi od pravega napredka. Namen državi je pa — splošni gmetni blagor državljanov. Vsi delavski stanovi — kmetje, obrtniki in delavci, tarnajo in propadajo v vedno večji revščini. To nam dovolj dokazuje, da je dosega državnega namena pri nas daleč daleč zaostala. Ali bo v prihodnje kaj bolje? Na to nam odgovarja naš letošnji proračun.

Namestu vsega drugega modrovanja zapisujemo jednostavno, da imajo razven najvišjega dvora in kabinetne pisarne vse druge točke večje potrebnosti, nego vlani. Tudi državni dolg bo požrl pri svoji ogromni svoti 168,137.859 gl. — 375.075 gl. več; njegova uprava bo pa za 66.486 gl. dražji. Samo o poljedelskem ministerstvu so zmanjšali potrebnosti za 216.397 gl. To se pravi z drugimi besedami: Kmet in delavec sta zadnja in, da se more drugod trositi denar, se morata ta dva — ostriči. Opozarjamo, da ima poljedelski minister tudi rudnike v svojem nadzorstvu. Vse tožbe kmečkega stanu, vse prošnje in grožnje rudarskih delavcev so brez vspeha.

Vrh tega pa beremo v proračunu še za našo deželo zanimivo dejstvo, da se bo vzlasti iz jelovskih gozdov, ki jih je kupilo naučno ministerstvo za verski zaklad od naše kranjske industrijske družbe, pomnožil dohodek tega ministerstva za 410.419 gl. Potem se ne čudimo, da tožijo Bohinjci, da je sedaj še slabše, nego je bilo preje.

Tudi tobačnim tvornicam, ki jih ima v svoji upravi finančno ministerstvo, se ne obeta mnogo boljše bodočnosti. Za 8,365.181 gl. bo sicer več potrebovalo, a o kakem znatnem zboljšanju delavskih razmer v imenovanih podjetjih, ni ne duha, ne sluha.

Potem pa še kdo reci, da niso res le predrzni hujskači tisti, ki zahtevajo družabne preosnove na temelju krščanske pravičnosti.

Politični pregled.

V Ljubljani, 3. oktobra.

K položaju. Nemška levica je zopet razvila svojo staro nemško zastavo. Namen njen je, da se pred novimi volitvami pokaže odločnega bojavnika za svobodo in napredek, ter tako ohrani, kar je še mogoče. V ta namen hoče vladi v zadnjem trenutku delati opozicijo, odreči proračun in dovoliti le provizorij. Kot sredstvo jej služi volilna reforma. Levičarji namreč trdijo, da je sedanji državni zbor dovršil svojo nalogo in zgubil pravico do obstanka, ker je že potrjena volilna reforma, po kateri se pomnoži število poslancev in razširi volilna pravica. Državni zbor naj torej hitro reši najnujnejše stvari ter se razide, proračun pa rešijo novi poslanci. Grof Badeni pa odločno zahteva, da se reši proračun, in v tem oziru ga marljivo podpira baron Chlumecky, ki ima še vedno vplivno besedo med levičarji. Ako levica stopi v opozicijo ter njeni člani ne prevzemo poročil o proračunu, grofu Badeniju ne preostaja drugega, kakor da državni zbor razpusti. In to se najbrže odloči že danes.

Volitveno gibanje v Galiciji. Kolikor bolj se približuje čas, ko se vrše splošne volitve za državni zbor, tem večja agilnost se pojavlja mej gališkimi nižjimi slojevi in tem večji obup se polašča poljskih žlahčičev, ko vidijo pred seboj skoro grozen propad. Poslednjim je namreč dobro znano, da jim prihodnja volitvena borba popolno izpodbije sedeže v postavodajalnih zastopih in da je toraj konec njihovega nasilnega vladanja. Poleg volilcev mestnih in kmetskih skupin pa se prav marljivo gibljejo tudi volilci splošne kurije, hoteč pokazati, da so že zdavna zreli za volilno pravo. Kakor po drugih deželah so pa mej novimi volilci tudi pristaši dveh nasprotnih strank, namreč krščansko-socialne in socialno-demokratiške. Ker je pa prva stranka baje

hrbtom in obema komolcema srednjevelik, precej čokat človek, oblečen v dolgo zimsko suknjo in pokrit z veliko, črno kučmo. Poleg njega je stal suhljat stražnik z dolgočasnim, brezbrzišnim obrazom.

Gospá Tarmanova je govorila z doktorjem, dolgim, suhim človekom z nenavadno velikim, močno zakrivljenim nosom, nató pa smo šli vsi k bolniku, ki je slonel mirno na svojem mestu in pazno gledal na poslopje, kakor bi štel okna.

„Ali si prišla? ... Dolga pot je; čemú si se tako trudila?“

Gospod Tarman je govoril leno, počasi, kakor bi opravljal neobhodno, toda zoperno dolžnost. Njegov rudeči, z globokimi gubami prepreženi in z redko, rudečo brado obrobljeni obraz je bil videti izmučen, bolesten.

„A tebi Fran, kako se ti godi? Ali ti je dobro?“

„Zdaj ... precej! Samo proti noči je slabše ... In kako se ima Stanka?“

Zdelo se mi je čudno, da je tako mirno govoril o svoji bolezni.

„Stanka? ... O, Stanki je dobro. Zdrava, kakor riba! ... In tukaj, Fran, ti predstavljam njenega ženina ... Gospod Peter Šlibar.“

prelaba in ne more upati na kak samostojen uspeh, valed tega je na shodu, ki se je vršil dne 30. m. m. v Krakovu, izjavil znani agitator Stojalovski — v ime krščanskih socializmov, da podpirajo pri bodočih državnozbornih volitvah v peti skupini socialno demokratiško stranko. Dvomimo zelo, da bi bil Stojalovski res izustil to izjavo v ime kršč. socializmov, kajti ti se raje zedinijo s katoliško stranko v kmetijskih skupinah, kjer imajo gotovo več upanja.

Gorenje - avstrijsko veleposestvo je pri zadnjem posvetovanju z vsemi proti 3 glasovom vsprejelo vse določbe kompromisa mej konservativci in liberalci. Proti so glasovali samo veleposestniki Hoffman in oba Wertheimerja. Včeraj se je vršila volitev. Izvoljeni so bili soglasno kompromisni kandidati, namreč 8 konservativcev in dva liberalca. O poslednjih dveh se poroča iz konservativnega tabora, da sta oddala zelo povoljne izjave glede verske šole. Tako se je toraj izvršil pomenljivi kompromis, ki bo tudi precej vplival na nižje avstrijsko veleposestvo, skorajno so poskušali liberalci z vsemi možnimi sredstvi, da bi preprečili občuten udarec za židovsko liberalno stranko. Toda ti so obračali, drugi pa obrnili in jim tako pokazali, da niso več gospodarji nad krščanskim ljudstvom.

Ogerski državni zbor sklene najbrž z današnjo sejo svoje „plodono“ delovanje in prihodnji ponedeljek mu skoro gotovo že napovedo počitnice. Dunajski in budimpeštanski listi objavljajo razne vesti iz poslaniških krogov, ki nedvomno kažejo na to, da so se sošli ogerski poslanci danes zadnjikrat k formelni seji v tej volilni dobi. Danes dohaja iz Budimpešte zopet novo poročilo, v katerem se trdi, da se prihodnji ponedeljek s prestolnim govorom zaključijo zadnje zasedanje ogerskega državnega zbora. Nadalje se pa tudi zatrjuje, da se skliče novi državni zbor dne 20. novembra. Potemtakem se prično nove volitve pričetkom novembra in se dovrše vsekako v prvi polovici istega meseca. To zadevo je v prvi vrsti zdatno pospešilo dolgotrajno, a še vedno do cela nerešeno pogodbeno vprašanje, dalje kolikor toliko slavnost pri otvoritvi železnih vrat, posebno pa najnovejši dogodek v gospodski zbornici, ki je gotovo najhujši udarec za mažarsko vladno in njene privržence. Mažarski liberalci so nameravali pristriči perote vrlim možem katoliške ljudske stranke, a se jim je zgodilo ravno narobe. Kdor drugim jamo koplje, sam vanjo pade.

Francoski monarhisti in obisk ruskega carja v Parizu. Dasiravno je opozicija francoskih monarhistov in radikalnih socializmov že dalje časa po malem prijemala predsednika Faure ter vladno radi priprav za obisk ruskega carja, vendar je pa še le v poslednjih dneh nastopila javno ter pričela ubirati po svojih listih ne samo prva dva, marveč tudi večino prebivalstva, katero si po močeh prizadeva kakorkoli pripomoči za dostojni vsprejem prijateljskega zaveznika francoskega naroda. Revolucionarne stranke stopajo v javnost z vedno večjo drznostjo in včeraj so že izdale oklice, v katerem javno priznavajo, da hočejo vedno vztrajneje nadaljevati revolucionarno agitacijo. Oklice so podpisali štirje poslanci skrajne leve, ki so sploh znani kot najhujši anarhistični agitatorji. Danes popoldne so priredili splošen ljudski shod, na katerem so javno ugovarjali počenjanju francoske vlade in nji udanega ljudstva. S tem nasilnim gibanjem bodo anarhistični agitatorji zelo otežkočili vladno delovanje, ki ima itak dovolj opravila, da točno izvrši težavno nalogo in odstrani vse, kar bi neprijetno vplivalo na ruskega carja.

Cerkveni letopis.

Skrivnosti lože.

(Dalje.)

Dne 20. sept. — Framasonom sveti datum — 1893 je bil v Rimu voljen drugi satanski papež Adriano Lemmi. Diana — tedaj 29 let stara — je na shodu zastopala ameriški mesti New-Jork in Brooklyn. Vaughan trdi, da je Lemmi prišel do svoje časti po goljufiji. Med framasoni je tedaj nastal razkol. Opozicijo je vodila z vso ognjevitostjo in odločnostjo Diana Vaughan. Na njeni strani so bili angleški in ameriški prostozidarji. Ko so se ti pobotali z nasprotniki, ni hotela Diana slišati o nikakoršni spravi. Ker so jo prijatelji pustili na cedilu, umaknila se je za nekaj mesev iz javnosti.

Pa ker so poznali njeno zmoglost in delavnost, privabili so jo vnovič k sebi. Na shodu v Londonu, 21. jan. 1895. je odločno tirjala, da se javno dela propaganda za satanovo češčenje. Ob enem pa je

zahtevala, da se odstrani vsaka nesramnost in onečastovanje sv. hostij — zadnje zdelo se ji je nesmiselno. Brž potem začne v Parizu izdajati časopis: „Palladium Régénéré et Libre“.

A s svojim listom ni imela posebne sreče. Vže v prvi številki se je zamerila svojim pristašem. Ravno nekoliko prej so bile namreč iz stolne cerkve v Parizu uropane sv. hostije. Nadškof je priredil za to bogoskrunstvo pravno pobožnost. Kar je bilo holjših Parižanov, bili so razsrjeni radi groznega zločina; sum je letel na paladiste. Diana se je v svojem listu zagovarjala, a zagovarjala je le svoje lože, češ, da se pri njih sploh sv. hostij ne rabi; če jih rabijo drugi, ni njim treba za to tatvine, ker si jih priskrbi lahko drugače. Po tem zagovoru se lahko spozna, da Diana ovinkov ni poznala; njeno odkritosrčnost so ji hudo zamerili. — Pripomnimo takoj tukaj, da je nekaj mesev poznej Diana spreobrnjena pisala, da je bilo lansko leto (1895) mesca julija v Parizu 300 dam, višjih paladistinj, ki so imele ta posel, da so za framasonске svečanosti pri-skrbljevale sv. hostij — sit venia verbo, da jo tolikrat rabimo v takem spisu; razidejo se po pariških cerkvah, kjer navidezno pristopajo k sv. obhajilu, da morajo krasti Najsvetejše!! — Groza!

V prvi številki svojega framasonskega lista ponatisnila je tudi prerokbe La Salett-ske. Kakor sama pove, poslal jih ji je neki duhovnik, da bi jo spreobrnili. Katoličani so opazili njeno prosto-dušnost in odkritosrčnost, in naturno poštenost, zato se je po Francoskem mnogo molilo za njeno spreobrnjenje. Diana verjame, da se je v La Salette Mati božja prikazala; do cela tudi verjame La Salett-skemu razodenju.

Imela je posebno spoštovanje do device Orleanske; ni se sramovala povedati, da se ji je Ivana Orleanska prikazala v prikazni. To je v svojem listu dala natisniti.

Neki semeniški profesor, videč, da je Diana device Orleanska vzor ženske kreposti, piše ji pismo, v katerem jo prosi, naj nikar grdo ne piše o Materi božji, češ Ivana je Mater božjo zelo ljubila. Diana je pismo ponatisnila, in dala zagotovilo, da zavoljo svoje prijateljice Ivane noče nikdar pisati zoper Marijo.

Ni čuda, da so njeni pristaši v Londonu postali gorki Diani. Zahtevali so od nje, da ustavi svoj list, in uniči številke 2 in 3, v kolikor še nisti razposlani. Prepovedovalo se ji je, v prihodnje še kaj pisati, razun, če odobri spis odbor v Londonu. Sedem dni je imela Diana pomisleka. Adriano Lemmi jo je vze med tem obsodil na smrt. Sklep je bil storjen. Ko dobi poziv z Angleškega, da vpošlje svojo ostavko, odgovorila je nemudoma. Natisnila je poslani ji dokret s pristavkom, da hoče stoprav zdaj iti na delo, da razdere njihove triangeljne, prepričane, da v Londonu molijo pravega satana, kakor ga Lemmi moli v Rimu. Predno se je to zvršilo, imela je prikazen hudobnih duhov, ki so jo napadli s huda. Diana zakliče: Ivana, brani me! Duhovi izginejo.

Kakor je Leona Taxila spreobrnilo premišljevanje o devici Orleanski, ravno tako se je po tej svetelj francoskej junakinji izvršilo spreobrnjenje Diane Vaughan.

V juliju 1895 je začela konvertitinja izdajati nov list: „Memoires d'une Expalladiste“. V tretjem zvezku naznani, da je 24. avgusta pristopila k prvemu sv. obhajilu.

Vse to je delo novejšega časa. Diana Vaughan je imenitna osebnost postala v katoliškem svetu. Framasoni pa škripljejo, ko bero dan na dan, kako Diana brezobzirno razkriva satansko njihovo početje. V zadnjem svojem delu opisala je laškega lisjaka, framasona Crispija. (Konec sledi.)

Trgovska in obrtniška zbornica.

(Dalje.)

XIII. Zbornični podpredsednik Anton Klein poroča o dopisu kranjskega deželnega odbora glede volitve enega člana v deželni železniški svet. Po § 11 zakona z dne 17. januarja 1896, dež. zak. § 7, je za presojanje železniških projektov, ki jih je na podstavi tega zakona pospeševati, in za pretresanje vprašanj, ki se ozirajo na njih finančno podporo iz deželnih sredstev, ustanoviti deželni železniški svet, katerega sestavo, uredbo in področje po nasvetu deželnega odbora določi deželni zbor. Po tem statutu voli trgovska in obrtniška zbornica enega člana v deželni železniški svet, kateri obstoji iz 10 članov. Poročevalec predlaga imenom odseka:

Zbornica naj voli v deželni železniški svet zborničnega predsednika Ivana Perdana. — Predlog se sprejme.

XIV. Zbornični podpredsednik Anton Klein poroča o računskem zaključku zbornice, potem o pokojninskem zakladu zborničnih uradnikov in o ustanovnem zakladu za onemogle obrtnike za l. 1895. Računi so se natančno pregledali in v redu našli. Dohodki zbornice s pristojbinami za znamke in vzorce v znesku 41 gld. 50 kr. ter obrestmi v znesku 171 gld. 30 kr. vred so znašali 6282 gld. 86 kr. Če prištejemo temu začetno blagajnično imovino v znesku 3727 gld. 18 kr., znašajo dohodki skupaj 10.010 gld. Stroški so znašali 7444 gld. 40 kr. in je znašala blagajnična imovina koncem decembra 2565 gld. 64 kr., katera je razun 64 kr., ki so bili v ročni blagajnici, plodono naložena. Zastali zbornični prispevki so znašali 731 gld. 53½ kr.

Računski zaključek pokojninskega zaklada kaže dohodkov 17.830 gld. 25 kr. in stroškov 1300 gld. 11 kr., torej konečnega premoženja 16.530 gld. 14 kr. Od teh je naloženih pri obrtnem pomočnem društvu 4981 gld. 58 kr., na 10.000 se glasi ena vinkulovana papirnata renta, na 1500 pa ena 4%, kronska renta. Ostanek 48 gld. 56 kr. je bil v ročni blagajnici.

Računski zaključek ustanovnega zaklada za onemogle obrtnike kaže dohodkov 5527 gld. 81 kr. in stroškov 611 gld. 39½ kr. Premoženje v znesku 4916 gld. 41½ kr. je naloženo z zneskom 115 gld. 74 kr. pri obrtnem pomočnem društvu, z ostalim zneskom pa v srebrni renti. Gotovina je znašala 67½ kr. Poročevalec predlaga imenom odseka:

1. Računski zaključek zborničnega računa, računa o pokojninskem zakladu in ustanovnem zakladu za onemogle obrtnike za l. 1895 se odobri in potom c. kr. deželne vlade predloži visokemu c. kr. trgovskemu ministerstvu.

2. Računodajalcu se da absolutorij. — Predloga se sprejmeta.

XV. Zbornični svetnik Karol Luckmann poroča o prošnji nekega izdelovalca čevljev za znižanje pridobitnega davka in predlaga na podstavi obširnega poročila: Zbornica naj v smislu odsekovega poročila odda svoje mnenje. — Predlog se sprejme.

XVI. Zbornični svetnik Fr. Ksav. Souvan poroča o dopisu deželnega odbora kranjskega, v katerem se naznanja, da je ta upošteva je navedene razloge ravnateljstva c. kr. tehnološkega obrtnega muzeja na Dunaju izjemoma dovolil za nakup stroja za vrtanje in dolbenje 250—280 gld. posojila mizarškemu mojstru F. F. proti povračilu v enakih letnih obrokih, če trgovska in obrtniška zbornica da polovico tega. Razlogi, ki so bili v deželnem odboru za dovolitev posojila, so preverili tudi odsek, da naj bi se ustreglo prošnji, katero priporoča ravnateljstvo imenovanega muzeja. Vsled tega predlaga odsek: Deželnemu odboru je poročati, da bo zbornica v imenovani namen izplačala znesek 125—140 gld., če se prositelj pravomočno zaveže, da bo vse posojilo v štirih enakih letnih obrokih vrnil deželnemu odboru. Imenovani znesek je izplačati deželni blagajnici, brž ko deželni odbor naznani, da je zadeva konečno urejena. Razprave o tem predlogu sta se udeležila zbornični svetnik Feliks Staré in poročevalec. Pri glasovanju se sprejme z večino glasov odsekov predlog. (Dalje sledi.)

Tedenski koledar.

Nedelja 4. okt.: 19. pobink. evang. Prilika o kraljevi ženitnini Mat. 22. Rožnivenška, sv. Frančišek Ser. Ponedeljek 5. okt.: Placid in tov. m. m. Torek 6. okt.: Brunon sp. Sreda 7. okt.: Marcij p. spoz. Četrtek 8. okt.: Brigita vd. Petek 9. okt.: Dionizij šk. Sobota 10. okt.: Gereon šk., Frančišek Borg. — Lunin spremin: Mlaj 6. ob 11. uri 16 minut zvečer. — Solnce izide 5. ob 6. uri 10 m., zaide ob 5. uri 27 m.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 3. oktobra.

(Cesarjev god.) Povodom cesarjevega godu jutrajšnji dan bo ob desetih v stolnici slovesna sveta maša, katero darujejo prevzvišeni gospod knezoškof. — Ta dan bodo gotovo Slovenci, ki so vsikdar ohranili neomadežano svojo zvestobo avstrijskim vladarjem, prav goreče prosili Boga za blagor presvetlega cesarja, katerega naj nam previdnost božja ohrani

še mnogo mnogo let v prospeh Avstrije in posebe naše slovenske domovine!

(Imenovanje.) „Wiener Zeitung“ poroča: Pravo- sodni minister je imenoval okrajnega sodnika v Ko- čevju, gospoda Jos. Hauffena, svetniškim taj- nikom pri deželnem sodišču v Ljubljani, in sodnijs- skega pristava v Celju, gosp. dr. Schäftleina, okrajnim sodnikom v Kočevju.

(Iz Idrije) 29. sept. V nedeljo, dne 27. sept. t. l. je obhajala katoliška delavska družba v pivarni „pri črnem orlu“ svojo triletnico. Pač mora načel- ništvo z radostjo nazaj pogledati v preteklost ob tej spomenici, kajti z božjo pomočjo dosegla je povoljnih uspehov. — Hudi so bili časi, a hvala Bogu — prestali smo jih vsejedno, čeprav ne lahko! Družba je postala v kljub najhujšemu nasprotstvu močna in je gotovo po številu udov najmočnejše društvo v Idriji. — V spomin triletnice obstanka družbe vr- šila se je omenjeno nedeljo prelepa veselica. Obširna pivarna je bila z gosti do zadnjega kotička napol- njena in slavnosti primerno okrašena. Med udele- ženci zapazili smo več odličnih gostov, a pogrešali smo vrlih Cerkljanov, kateri so bili zaradi doma- čega gosta, veleuč. g. doktorja Fr. Sedeja iz Du- naja, zadržani, odzvati se našemu vabilu. Vse pevske in deklamatorične točke so bile izvrstno predavane. Vrlo je dopadla igra „Ogljar“. — Pokazali so se družbini igralci, da so mojstri v predstavljanju! Govor preč. g. kateheta Fr. Oswalda „o delu“ je bil z burnim ploskanjem odobran. Mnogo hvale in ploskanja je tudi žela šestorica gg. godcev, ki so blagovolili se v blagor družbe s svojim neumor- nim velelepim sviranjem potruditi isti večer in tako mnogo pripomogli, da se je zabava tako lepo izvr- šila! Hvala jim za to! — Bog daj še mnogo tako zadovoljnih večerov in toliko radostnih obrazov, kadar bo imela idrijska katoliška delavska družba še kako veselico.

(Od Sv. Trojice na Dolenjskem), 3. vinotoka: Dasi nas je celo poletje strašilo neprestano gromenje in hudourni oblaki, obvaroval nas je vendar Bog večje nesreče. Z malimi izjemami prizanesla nam je popolnoma neusmiljena toča; skrajno neugodno, de- ževno in nestanovitno vreme pa je pokazalo, kakor po drugih vinorodnih krajih, tudi pri nas svoje po- sledice. Palež je vzel trtju listje kljub dvakratnemu škroplenju, če ne popolnoma, vsaj deloma. Zakasnelo je splošno že itak vse; ker pa solnce redkokedaj pokaže svetlo obličje in je začelo vsled tega grozde, katerega je bilo poprej izredno veliko, gnjiti ter od- padati, prične se nastopni teden trgateg. Sodbe se slišijo o toletni vinski dobroti različne. Nekaterniki trdijo, da i po količosti, i po kakovosti ne bode za- ostajalo mnogo za lanskim, vzlasti v „Bojniku“ in „Jeprijeku“, kjer je trta ostala po večjem zelena. Drugodi pa je pridelek zelo različen, tako da bode tudi cena nenavadno različna.

(Dijaški kuhinji v Kranji) so v dobi od 16. ju- lija do konca sept. t. l. razun onih p. n. podpor- nikov, ki plačujejo redne mesečne prispevke, daro- vali: Škofjeloška družba pri Golarju v Kranju 5 gl. 1 kr., g. Luka Košmelj iz Zeleznikov 5 gld., ne- imenovan iz Kopra 1 gld., nekdo, ki po nepotrebnem plačuje za druge, 96 kr., dva neimenovana kot odkupnino 1 gld. 05 kr., dva „mačkovec“ 20 kr., g. Lorenc Ravnik iz Gorič 1 gld., č. g. župnik Ra- moveš iz Poljan 10 gld., g. nadučitelj Kragelj iz Tržiča 3 gld., neimenovan iz Kopra še 1 gl., č. g. župnik Zlogar iz Kranjske Gore 2 gld., g. Janko Kersnik z Brda 5 gld., g. Matevž Barle z Luž 125 kg. krompirja in 24 l kaše, g. Lor. Ravnik iz Gorič še 50 kr., g. Anton Sinkovec kot celoletni prispe- vek 5 gld., g. Matevž Čadež ravnotako 3 gld., g. inženier Muck ravnotako 8 gld., g. Gregor Keršič ravnotako 10 gld., g. Fr. Sajovitz ravnotako 3 gld., neimenovan 50 kr., č. g. župnik Blaž Petrič iz Ve- lesovega 1 gld. 50 kr. — Iskrena hvala vsem bla- gim dobrotnikom, kojim želimo obilo posnemovalcev, kajti potreba je velika. — V „Dijaško kuhinjo“ je namreč letos vsprejetih 64 dijakov in bo mesečna potrebščina za njih prehranitev znašala okroglih 240 gld. Zato odbor uljudno prosi vse prijatelje uboge mladine, da mu kmalu dopošljejo izdatnih prispevkov, ker bo sicer moral mnogim dijakom od- tegniti podporo. Odbor.

(Iz celovške škofije.) Preč. gosp. Josip Po- gačnik, župnik v Kotljah, je dobil župnijo Time- nica. — S sv. Višarij so premeščeni č. gg. A. Sturm kot provizor v Kellerberg, V. Limpl kot kaplan v Hodiše, J. Varmut kot provizor v Gorje.

— Premeščen je č. g. Fl. Kramar, kaplan v Ho- dišah v Št. Janž na Mostiču. — Č. g. Ad. He- fter gre v Inomost nadaljevat svoje študije. — Župnijski izpit so delali ta teden č. gg. Mat Germ, ekspozit v Rablju, R. Perné, kaplan v Šmarju; K. Šivic, provizor v Preiteneku; V. Se- rajnik, kaplan v Tinjah; A. Sturm, zakristan na Višarjah; J. Varmut, kaplan na Višarjah.

(Sinoda v Mariboru) ali cerkveni zbor za ško- fovino mariborsko zboroval je od dne 28. sept. zve- čer pa do dne 2. okt. zjutraj. Pri zborovanju raz- pravljalo se je o zadevah, ki zadevajo duhovnike, tako n. pr. znanstvo, življenje versko, o testamentih duhovnika, o cerkveni umetnosti, o cerkveni glasbi, o zakramentu presv. R. Telesa, o župnijskih kro- nikah, o nameravani ustanovitvi muzeja za škofo- vino mariborsko, itd. Za neveselake bodi povedano, da sinoda znači v slovesnem pomenu nekako to, kar so v malem okviru zborovanja ali konference dekanovinske. K tem shodom se po naročilu škofo- vem vsako leto okoli svojega dekana zbirajo župniki in kapelani; k sinodam pa so dolžni priti župniki in tisti duhovniki, katere škof posebej pokliče. Ob enem se vršijo tudi „duhovne vaje“ za duhovnike. Razprave sinodalne vodil je seveda prevzvišeni gos- spod knezoškof dr. Napotnik, govore za duhovne vaje pa je (slovenski) govoril prečastiti gospod ka- nonik Hribovšek. Prva sinoda slavila se je l. 1883, sledeča napovedana je za drugo leto (1897) z do- stavkom, ako je pač ne zabrani kakšen zadržek.

(Cvet žalosti.) Piše se nam, da okoli kolodvora na Pesnici pri Mariboru cvete drevje, ki ga je bila letos poklestila toča. Škodo so v okolici cenili čez 120.000 gld.

(Obljube) samostansko je napravil 1. okt. v Reinu pri Gradcu P. Wolfgang Schiffrer kot tretji sin duhoven pokojnega direktorja deželne deske Iv. Schiffrerja. Ob tej priliki je bila lepa slovesnost, katere so se vdeležili mnogi prijatelji in sorodniki.

(Morskega volka) so te dni vjeli v morskem kopališču Bačvice pri Spljetu. Volk se je preveč približal obali in ni mogel s peska nazaj. Potolkli so ga s kamenjem. Žival je tehtala 46 kilogramov.

(Igra v Ostende-u.) V Monte Karlu je najvišji vložek na jedno številko na ruleti 180 frankov, v Ostende-u pa 300 frankov. Pri trenti in kvarenti je najvišja stava 12.000 frankov, večjim igralcem pa se dopušča tudi 25.000 frankov na jeden pot. V Ostende-u posebno strastno igrajo ženske, Angleškinje in Nemke. Dvorane so vedno polne. Le večji igralci morejo do sedežev, mali morje morejo zgubiti svoje novce stojé. In to se dogaja pred očmi belgijskih oblastev, ker donaša državi dohodkov.

(G. Gabriel Piccoli, lekarnar „pri angelju“ v Ljubljani), na Dunajski cesti, priložil je današnji številki **vozni red**, veljaven od 1. oktobra 1896 do 1. maja 1897.

(Semnji po Slovenskem od 5.—10. oktobra.) Na Kranjskem: 5. pri Fari, na Jesenicah, v Gor. Logatecu, na Vidmu poleg Krke, Litiji, St. Ru- pertu, na Vinici; 6. pri Sv. Heleni; 7. v Motniku, Zagorju na Notr., Zdenski Vasi, Sturji; 8. v Topli- cah, Št. Petru na Notranjskem; 10. v Tržiču. — Na Slov. Stajerskem: 5. pri Sv. Urbanu pri Slivnici pri Celju, v Artičah, v Žavcu; 8. v Lav- beku; 10. v Poličanah. — Na Koroškem: 5. v Trebižu. — Na Primorskem: 5. v Basunici, Kastvi, Šmarji pri Kopru; 10. v Turjaku.

Društva.

(Glasbena Matica) se početkom no- vembra preseli v svojo novo hišo v Vegovih ulicah nasproti c. kr. višji realki. Pripravnih prostorov je Matici že jako treba, ker število učencev je naraslo na blizu 250. Skupni pouk se je zato moral deliti na več oddelkov. Razdelbe bo skoro tudi treba pri pouku v harmoniji ali general basu (vvod v skladbo- slovje), ako se za višji oddelek zglašijo še nekaj slu- šateljcev. Pouk v skladboslovju ne koristi samo mu- zikom, temveč vsakemu, ki hoče glasbo prav poj- miti in jo življati. Zato je želeli, da se v harmonijo ne vpišejo samo starejši Matični gojenci, temveč tudi več ljubiteljev glasbe, stanujočih v Ljubljani ali taci, ki morejo vsaj jedenkrat v tednu priha- jati v Ljubljano. Pristop v ta ali drugi pouk Ma- tičin je vsekako zglašiti do 15. t. m. društvenemu vodstvu na Bregu, Cojzova hiša, II. nadstropje.

(Občni zbor moškega zbora „Glas- bene Maticе“) bo v ponedeljek 12. okt. zvečer ob 8. uri v pevski sobi (Cojzova hiša).

(Skušnje pevskega zbora „Glasbene Maticе“) se prične prihodnji teden, in sicer v ponedeljek 5. t. m. za bas, v sredo 7. t. m. za tenor.

(Otvoritvena slavnost „Narodnega doma“ v Ljubljani) dne 10. in 11. oktobra 1896. leta. Dne 10. oktobra: I. Slavnostna pred- stava „Dramatičnega društva“ v deželnem gleda- lišču ob svečani razsvitlavi vnanjih prostorov. Za- četek točno ob 7. uri, konec ob 9. uri zvečer. — Vstopnice in vabila se dobivajo v trafiki kustosa Sešarka in na večer predstave pri blagajnici v gle- dališču. II. Po gledališki predstavi koncert v spod- njih prostorih „Narodnega doma“. Vojaška godba, petje društev „Ljubljane“ in „Slavca“. Vstopnina za osebo 50 kr. — Čisti dohodek je namenjen društvu „Narodni dom“ v Ljubljani. — Vstopnice se dobi- vajo v prodajalnicah gg. V. Petričiča na Mestnem trgu št. 21 in A. Zagorjana na Mestnem trgu št. 7 in na večer koncerta pri društvenih blagajnah v poslopu. — Dne 11. oktobra: III. Ob 11. uri do- poludne v veliki dvorani „Narodnega doma“ sla- vnostno zborovanje društva. Prolog, nagovor pred- sednikov, čitanje zgodovine. Toaleta slavnostna. IV. Ob 2. uri popoldne banket s sokolovi telovadnici. Oglasila vsprejemata do 8. oktobra t. l. opoludne iz prijaznosti gg. P. Skale in A. Verhunc. Couvert za osebo 2 gld. V. Sijajni ples „Narodne čitalnice“ v veliki dvorani „Narodnega doma“. — Pristop imajo le društveniki in povabljeni gostje. — Vabila se glasé na osebo, vstopnice se dajo proti izkazu vabila. — Vstopnina: za osebo 2 gld., za rodbino 4 gld. — Vstopnice se dobivajo proti izkazu vabila v prodaj- nalnicah gg. V. Petričiča in A. Zagorjana. — Za- četek ob 8. uri zvečer. — Čisti dohodek je usme- njen „Narodnemu domu“. — Toaleta slavnostna.

(Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) so zadnji teden poslali: G. Fr. Hra- šovec, vpok. sodnik v Gradcu, 8 gld. 18 kr. iz na- biralnika gospe Franje Zabred-ove v Gradcu in 1 krono vsled izgubljene stave Linčanove Roze; g. župnik Jos. Cernko, blagajnik Vuhred-Marenberške podružnice, 30 gld. letnine ter iz nabiralnika v Ma- renbergu in g. Al. Benkovič iz Kamnika 2 gld. kot dar č. rodbine Bahovčeve in g. pošiljatelja. Srčno priporočamo vesoljnemu Slovenstvu našo družbo ter zaupanjem pričakujemo obilnih darov. Blagajništvo družbe sv. Cirila in Me- toda v Ljubljani.

(Posojilnica, registrovana za- druga z neomejeno zavezo za Sodr- žico in okolico) pričela je že poslovati. Ista obrestuje hranilne vloge po 4 odst., ter izposojuje denar na posestva proti 5 odst. in na osobni zakup proti 5½ odst. obrestovanju. Urađuje vsaki četrtek od 2.—5. ure popoldne.

Narodno gospodarstvo.

Pregled zemljiškega katastra.

(Ukaz ministerstva za finance z dne 11. avgusta 1896. l. za- stran izvršitve § 11. v zakonu z dne 12. julija 1896. l. (drž. zak. št. 121) o pregledu zemljarinskega katastra.)

V porazumu s c. kr. ministerstvom za polje- delstvo se za stran izvršitve § 11 v zakonu z dne 12. julija 1896. l. (drž. zak. št. 121) o pregledu zemljarinskega katastra ukazuje to-le:

1. Po navedenem zakonitem določilu je par- cele, katere so v zemljarinskem katastru vpisane za gozdovje, pa so bile v poprejšnjem zemljarinskem operatu pripisane drugi obdelavni (kulturni) vrsti, na zahtevo njih posestnikov, če se ta izreče do konca meseca junija 1897. l., prestaviti v tisto obdelavno vrsto, v katero spadajo po svoji dejanski in pretežni rabi, za kar ni potreba dovolitve po zmislju § 2 gozdarskega zakona z dne 3. decembra 1852. l. (drž. zak. št. 250) ali izrečnega oblastvenega pre- klica, ako bi se bil dal kak ukaz za pogozdovanje.

2. To določilo se pred vsem uporablja o par- celah, katere so po vsi svoji površini v zemljarin- skem katastru vpisane kot gozdovje, pa so bile v poprejšnjem zemljarinskem operatu pripisane drugi obdelavni vrsti.

3. Uporabnost zakonitega določila se vendar ne odpravlja s tem, da je parcela, bodi si v zemlja- rinskem katastru, bodi si v poprejšnjem zemljarin- skem operatu ali v obeh (kakor se to dogaja tu in tam) z nekolikim (aliquotnim) ali samo približno ovedenim (ne izmerjenim) delom vpisana za gozdovje, z ostalim delom pa pripisana drugi obdelavni vrsti (obdelavni odrezki).

4. Kadar je v poprejšnjem zemljarinskem operatu kaka parcela vpisana z enim delom za go- zdovje, in so deli parcele, dasi se ta, če se na njo ozira kot celoto, dejanski in pretežno rabi za kako drugo kulturo, obsajeni z lesom, tedaj je od prepisa parcele v drugo obdelavno vrsto izločiti in v zemljarinskem katastru kot gozdovje pustiti one z lesom obsajene dele, kateri še a) nahajajo na strmih, rado se usajajočih ležah ter ka-

žejo večje razmerje obsajenosti kakor 0.3, ali katere se b) nahajajo v drugačnih, kakor spredaj označenih legah ter znašajo vsaj 3 ha z večjim razmerjem obsajenosti kakor 0.5.

5. Zakon se ne uporablja o tistih parcelah, za katere se je na podstavi posebnih pogodbovalnih zakonov, veljajočih za Dalmacijo, Trst, Gorico, Gradiško, Istro in Kranjsko, ali na podstavi zakona z dne 30. junija 1884. leta (drž. zak. št. 117) o naredbah, da se brez škode odvajajo gorske vode, izreklo, da jih je ohraniti kot gozdovje — ali katere so bile na podstavi § 19. gozdarskega zakona z dne 3. decembra 1852. leta (drž. zak. št. 250) obložene s prepovednim predpisom, ki zahteva njih gozdarsko rabo.

6. Kadar je pak zaprosenemu prepisu parcel v drugo obdelavno vrsto na poti samo naposled omenjena okolnost (prepovedni predpis) in se ta prepovedni predpis, ne krati njegovega namena, da omejiti na neki del parcel, tedaj je po pravnomočni primerni premembi prepovednega predpisa opraviti prepis ostalega parcelnega dela v ono obdelavno vrsto, v katero ona spada po svoji dejanski in pretežni rabi.

7. Gledé ravnanja v izvršitev prepisa parcel v drugo obdelavno vrsto je paziti pred vsem na to, da zakon določa neprelozni rok do konca junija leta 1897, do katerega morajo posestniki izreči zahtevo za prepis parcel, ako hočejo, da se bo na to zahtevo oziralo.

8. Potemtakem morajo tisti zemljiški posestniki, ki hočejo doseči, da se v zemljarinskem katastru za gozdovje vpisana parcela ali neki njen del (točka 4.) prepiše v drugo obdelavno vrsto ali pa, da se izloči neki del kake parcele iz prepovednega predpisa (točka 6.), to pismeno ali ustno zglasiti v zakonitem roku ali pri uradniku za razvidnost ali pa pri županu.

9. Zglasitev mora obsegi te-le podatke:

Ime in stanovališče zemljiškega posestnika, katastralno občino, v kateri parcela leži, parcelno številko in izmero parcelne površine (ploskve), obdelavno vrsto po sedanjem zemljiškem katastru in obdelavno vrsto po poprejšnjem zemljiškem operatu, obdelavno vrsto, v katero parcela spada po dejanski in pretežni rabi, okolnost, ali se na parceli nahaja obsajen les in zlasti brez pretrga se držeč gozd, v poslednjem primeru, v kaki približni izmeri, naposled okolnost, ali se parcela nahaja v strmi, rado se usajajoči legi ali ne.

Resničnost podatkov poslednjih štirih okolnosti mora potrditi župan.

10. V kolikor se zglasitev poda pri uradniku za razvidnost, si mora ta izprositi dotično potrdilo od župana.

11. Pri županu vložena zglasila mora ta konec vsakega meseca vpošiljati pristojnemu uradniku za razvidnost.

Za vsprejemanje zglasil je moči rabiti golico (blanketo) po vzoru.

12. Ta ukaz morajo razglasiti deželna oblastva jedenkrat v uradnih deželnih časnikih, dalje polit. okr. oblastva v teku roka za zglasitev trikrat v primernih presledkih v uradnem časniku, naposled v občinah tako, kakor je v katerem kraju navada.

Telegrami.

Dunaj, 3. oktobra. Konservativni klub je sklenil v večerni seji, da glasuje za rešitev proračuna v tem zasedanju. Jednako je sklenil poljski klub.

Dunaj, 3. oktobra. Klub katol. ljudske stranke je sklenil v včerajšnji seji, da glasuje proti nujnim predlogom posl. Pergelt in Herold, podpirati pa hoče predloge posl. Kalteneggerja in Adameka. Klub se je izrekel za naglo posvetovanje in rešitev državnega proračuna, da se nova zbornica ne bode pečala z dolgo budgetno razpravo in imela čas za druga stvarna dela. Gledé glasovanja o domovinski postavi je dal klub svojim članom popolno proste roke.

Dunaj, 3. oktobra. Mestni svet je vsprejel z 80 proti 4 glasovom resolucijo, v kateri se izjavlja, da je načrt domovinskega zakona nevsprejemljiv.

Dunaj, 3. oktobra. Na shodu stavkajočih delavcev državno-železniške družbe se je poročalo, da je ravnateljstvo dovolilo preosnovno akordne plače v teku 3 mesecev,

ako delavci takoj vsprejmejo delo. Zborovalci so sklenili, da vstrajajo v stavki, dokler ne dosežejo pozitivnih uspehov.

Lino, 3. oktobra. Pri deželnozborski volitvi iz skupine veleposestva je bilo soglasno izvoljenih 8 konservativnih in 2 liberalna veleposestnika.

Budimpešta, 3. oktobra. V parlamentarnih krogih se splošno meni, da se razpusti državni zbor prihodnji ponedeljek s prestolnim govorom.

Belgrad, 3. oktobra. Skupščina je sklicana za 17. t. m. k rednemu zasedanju v Belemgradu.

Pariz, 3. oktobra. Presednika senatske in poslanske zbornice se podasta k vsprejemu ruskega carja v Cherbourg.

Kairo, 3. oktobra. Kolera je v Egiptu ponehala. Iz cele dežele se je naznanilo v zadnjih dneh samo osem slučajev.

Svilnato blago za plesne obleke po 35 kr.

do 14-65 meter — istotako črna, bela in barvasta **Hennebergova svila** od 35 kr. do gld. 14-65 meter — gladka, progasta, križasta, vzorčasta, damasti itd. (ok. 240 kakovosti in 2000 raznih barv, vzorcev itd.), poštnine in carine presto na dom. Vzorec obratno. VŠvico dvojni pismeni porto. 28 6-3 4

Tovarne za svilo G. Henneberg (c. in k. dvorni zal.) Curih.

V udobnost

sl. p. n. občinstvu omislil sem si na II. mejnarodni farmacevtski razstavi v Pragi američansko ljudsko registrovalno blagajno, katero sem v svoji lekarni umestil. Ta blagajna onemogoči kakršno si bodi že zmoto pri plačanju kupljenega predmeta, ker vsakdo dobí kupon, na katerem blagajna sama mehanično zabeleži svoto, katero ima plačati kupovalec. 670 3--3

G. Piccoli

lekarnar v Ljubljani, Dunajska cesta.

Izvirnik: Giesshübl Sauerbrunn, želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih. Prospekti zastoj in franko.

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE

ki se po izreku medicinskih avtoritet s posebnim uspehom rabi pri boleznih: motenem prebavljenju, želodčnem kataru, slabem želodcu, pomanjkanju sili do jedi, zgagi itd., ter katarah v sapilih, zasizenju, kašlju in hripavosti. 10 35

Henrik Mattoni v Giesshübl Sauerbrunn.

Katoliška tiskarna
priporoča raznovrstne
vizitnice
po nizki ceni.

Stanarinske knjižice
za stranke z uradno potrjenimi določbami hišnega reda v slovenskem in nemškem jeziku, z razpredelbo za vplačevanje stanarine, vodovodne in mestne doklade, dobé se komad po 15 kr., 10 komadov vkup 1 gld. v
Katol. Tiskarni
v Ljubljani.

Pomirljivo

sliz razkrajajoče in izvrstnega okusa so
antikataralične pastile lekarja Piccolija v Ljubljani
(Dunajska cesta)

katero učinkujejo proti hripavosti in olajšujejo kašelj. — Cena škatljici 25 kr., 10 škatljic gld. 2.—. 124 (50-32) 4

Umrli so:

1. oktobra. Jernej Zorko, železn. sprevodnik, 55 let, Marije Terezije cesta 14. otrpnenje pljuč

Tržne cene v Ljubljani

dné 3. oktobra.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st. . . .	7 80	Špeh povojen, kgr. . .	— 72
Rež, "	6 20	Surovo maslo, " . . .	— 78
Ječmen, "	5 50	Jajce, jedno " . . .	— 8
Oves, "	6 40	Mleko, liter " . . .	— 10
Ajda, "	8 50	Goveje meso, kgr. . .	— 64
Proso, "	6 —	Telečje " " . . .	— 62
Koruz, "	5 15	Svinjsko " " . . .	— 66
Krompir, "	2 20	Koštrunovo " " . . .	— 36
Leča, hktl.	10 —	Piščanec " " . . .	— 40
Grah, "	10 —	Golob " " . . .	— 16
Fizol, "	9 —	Seno, 100 kgr. . . .	2 40
Maslo, kgr.	— 94	Slama, 100 " . . .	1 70
Mast, "	— 76	Drva trda, 4 kub. m.	7 —
Špeh svež, "	— 74	" mehka, 4 " " . .	5 —

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
2	9. zvečer	737.0	13.8	sl. svzh.	dež	
3	7. jutraj	735.7	13.4	sl. vzjv.	oblačno	0.8
	2. popol.	735.8	18.3	sl. vzh.	"	

Srednja včerašnja temperatura 14.1°, za 1.5° nad normalom.

Naznanilo.

Podpisani naznanja, da z današnjim dném opusti svojo gostilno na Vevčem št. 30 ter se ob tej priliki vljudno zahvali slav. občinstvu za obilno mu skazano prijaznost in obiskovanje.

672 1—1

Janez Gostinčar.

Dr. Rose balzam

za želodec

iz lekarne 47 26—15

B. FRAGNER v Pragi

je vže nad 30 let splošno znano domače »redstvo«, katero pospešuje slast in prebavljenje ter odvaža počasi in lahkotno.

Opomin! Vsi deli zavoja imajo poleg odtisnjene oblastvene potrjene varstveno znamko.

Glavna zaloga

Lekarna B. Fragner »pri črnem orlu« v Pragi,

Mala stran, na vogalu Spornerejeve ulice.

Velika steklenica velja 1 gld., mala 50 kr., po pošti 20 kr. več. — Razpošiljanje sleherni dan.

Zaloga v vseh avstro-ogerskih lekarnah.

V Slonovih ulicah šte. 52

nahajajočo se gostilno

sem kupil od g. **Paulina** ter nje vodstvo poveril restavratérju g. **A. Weber-ju**.

Točila se bodo po najnižjih cenah

izvrstna vina,

istotako tudi priznano izborno

vrhniško pivo,

jedila pa donášala cenj. gostom iz moje restavracije v „**Hôtelu pri Slonu**“ po znižanih cenah.

Od nedelje, dné 4. t. m. nadalje

vsak četrtek in soboto

„Salvator-večer“

tako v „restavraciji pri Slonu“ kakor v gostilni v Slonovi ulici št. 52; ob teh večerih točila se bode po monakovskem načinu varjeno à la Salvator-pivo iz Fröhlicheve pivovarne na Vrhniki.

Ob enem si usojam naznaniti, da imam kakor doslej tudi nadalje zalogo vrhniške pivovarne, ter se priporočam v naročila dobro uležanega, priznano izvrstnega piva v sodčkih, kakor tudi takega v steklenicah, katere se napolnujejo v pivovarni sami.

Velespoštovanjem

Ivan Mayr,

restavratér v hotelu pri Slonu v Ljubljani.

Priporočilna naznanila domačih konservativnih obrtnikov in trgovcev, katera naj oenj. naši naročniki in čitatelji „Slovenca“ blagovolijo uvaževati.

Odlikovana
sta bila na svetovnih razstavah
z diplomo in svetinjo
v Bruselju (Belgija) 1888. l.
na Dunaju 1892. l.

Brata Zupan

izdelovatelja orgelj v Kamnigori (Gorenjsko)
priporočata se prečast. duhovščini in cerkvenim oskrbnikom v izvrševanje

novih cerkvenih orgelj
in vsakovrstnih poprav.

Od leta 1880. do leta 1895. sta
izdelala **55 novih orgelj**
in izvršila nad **200 poprav.**

Priporočilna pisma
najboljših veščakov so
na razpolago.

Matija Horvat

čevljarški mojster v Ljubljani, sv. Petra cesta 32
priporoča se prečast. duhovščini in slav. občinstvu
v naročanja raznovrstnega

obuvala

katera izvršuje cenó, poštno, iz zanesljivega blaga
od najpreprostejših do najfinišne oblike.

IVAN JAK

v LJUBLJANI, Dunajska cesta 13.

Zaloga šivalnih strojev in

Ceniki zastoj pristrojev za vozarenje.
in franko.

HENRIK ZADNIKAR

izdelovatelj cerkvene posode v Ljubljani
Sv. Petra cesta št. 17.

priporoča preč. duhovščini vgladno svojo zalogo
cerkvene posode, svečnikov, lestencev,
svetilnic, kadilnic itd. v raznem slogu izvršenih.
Vasprejema tudi naročila na nove predmete ter pre-
navlja stare, obrabljene. Delo poštno iz zanesljive
kovine po nizki ceni.

Ivan Kregar

izdelovatelj cerkvenega
orodja in posode

v Ljubljani, Poljanska cesta
št. 8, pol. Alojzjevišča

priporoča se prečastiti duhovščini, cer-
kvenim predstojništvom in dobrotnikom v
najnatančnejše izdelovanje

**monštrano, ciborijev, ke-
lihov, tabernakeljev,
svečnikov, lestencev,
križev itd.**

iz najboljših kovine po poljubnem slogu
in po nizki ceni.

Franjo Toman

podobar in pozlata, Križevniški trg 1, Ljubljana
se priporoča preč. duhovščini za izdela-
vanje cerkvenih in sobnih del po nizki
ceni in priznato natančni izvršitvi. V za-
logi ima sv. razpela, okvire (Goldleiten),
slike, cefe, kroglice za vrvi itd.

J. Kopac,

svečar v Gorici, Solkanska cesta 9.

priporoča prečastiti duhovščini ter slav-
nemu občinstvu pristne

čebelno-voščene sveče

klg. po 2 gld. 45 kr.

Za pristnost jamči s sveto

1000 kron.

Pošiljatev franko za naročila v Avstro-
Ogerski monarhiji.

Zajamčeno pristne čebelno-voščene
sveče, voščene zvile in med priporoča
preč. duhovščini in sl. občinstvu

OROSLAV DOLENEC

svečar in lektar, trgovina s medom in voskom
v Ljubljani, Gledališna ulica št. 10.

Dobiva se tudi med v satovji, pitanec
in medenica prav po nizki ceni. Zaloga
in prodaja izvrstnega brinja in brinjevca,
medenega žganja, lastnega izdelka. Ku-
puje med v panjih, sodčkih, pa tudi vosek
in suho satovje.

Drag. Matkovič

brivec in vljasuljar

v Ljubljani, Stolni trg št. 11

se priporoča v najtanjše izvrševanje
vseh v brivsko in vljasuljarsko obrt
spadajočih del. Postrežba je uljudna in
vsestranski pozorna.

Največja in najcenejša
tvornica stolov in klopj
za gostilne, kavarne, stanovanja, sprehajališča,
vrtove, kopelišča, zavode itd. itd.

Andreja Boucona

v Ljubljani,

Dunajska cesta 7. II. dvorišče

iz trdega lesa, poliran v orehovi
barvi,
velja samo
1 goldinar.

BRATA EBERL, črkoslikarja

tovarna oljnatih barv, firnežev in lakov
v Ljubljani za frančiškansko cerkevjo.

Mojstra pleskarja c. kr. državne in c. kr.
priv. južne železnice priporočata se preč.
duhovščini in sl. občinstvu v vsa v njuno
stroko vstevajoča se dela v mestu in na
deželi. Delo izvršuje povsem vgladno
po najnižji ceni. Prekupcem priporočata
oljnatih barv v ploščevinastih posicah.
Največja zaloga karbolineja, masčobe za
konjska kopita in usnje.

Alojzij Zorman

trgovina z moko

v Ljubljani, Florijanske ulice št. 7

priporoča vsakovrstno moko po različni
ceni, otrobe, koruzo in koruzno meko.
Prodaja na drobno in debelo ter zago-
tavlja uljudno postrežbo.

Josip Rebek preje Ahčin

ključavničar

v Ljubljani, Francovo nabrežje št. 13

priporoča se preč. duhovščini, cerkvenim
predstojništvom in p. n. občinstvu v vsako-
vrstna stavbinska ključarska dela
Izdeluje trpežno izdelana štedilna ognjišča,
ima v zalogi ključke iz aluminija. Posebej
se se priporoča v izdelovanje cerkvenih
spominikov in nagrobnih ograj. Zaloga in
napeljevanje hišnih telegrafov in telefonov.
Delo trpežno in natančno, cene nizke.

GABRIJEL OZELJ

tapetar v Ljubljani, Tržaška cesta št. 19

se priporoča preč. duhovščini in sl. ob-
činstvu v izdelovanje vseh v njegovo stroko
spadajočih predmetov, kakor: garnitur,
divanov, žimnatih in modroce na peresih
itd. ter jamči za trpežno, dobro delo po
najnižji ceni — Ponudi se tudi v tapeti-
ranje in dekoriranje dvoran in sob, ka-
tere tudi spalira. Osobito se priporoča za
delo na deželi.

JERNEJ ČERMELJ

trgovina z južnim sadjem in zelenjavo
v Ljubljani, Semenišče (za vodo)

priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu
svojo bogato zalogo vsega v
gospodinjstvo spadajočega blaga
po najnižji ceni.

Na najnovejši način umetne

zobe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja
plombovanja in vse zobne ope-
racije, — odstranjuje zobne bole-
čine z usmrtenjem živca

zobozdravnik A. Paichel

poleg čevljarkega mostu, v Köhlerjevi
hiši, I. nadstr.

Dežnike

in

solnčnike

v

največji izbori

priporoča

L. MIKUSCH, Ljubljana, Mestni trg 15.

Brata Appe

izdelovatelja lončenih pečij

v Kandiji pri Novem mestu

(na Dolenjskem)

priporočata svojo

zalogo

lončenih pečij, štedilnikov

in vseh v

njih stroko

spadajočih

trpežno v ognji iz-

delanih predmetov po

prav nizki ceni. — Zaloga

v Ljubljani je v Židovski ulici,

zastopnik g. Kalš na Prešer-

novem trgu.

Zaloga rezilnega orodja in kirurških instrumentov

Ljubljana Stari trg 6. Ljubljana Stari trg 6.

priporoča prečastiti duhovščini in slav-

nemu občinstvu nože, škarje, britve

itd. iz najboljšega jekla po nizki ceni. —

Brušenje in poprave izvršuje točno.

Frane Pavšner

krojač v Ljubljani,

Valvazorjev trg 4

nasproti c. kr. gimnaziji

se priporoča preč. duhovščini in sl. ob-
činstvu v naročila na duhovniško in ci-
vilno obleko po poljubnem kroju. zago-
tavlja trpežno, natančno delo, uljudno
postrežbo in kar možno nizko ceno.

FR. TOMEČ

pozlata v Ljubljani, Streliške ulice št. 14

se priporoča preč. duhovščini in sl. ob-
činstvu v izvršitev vseh pozlatarskih del
in prenavljanja altarjev, tabernakeljev,
križevih potov, podob svetnikov itd. za-
gotavlja trpežno, natančno delo in nizko ceno.

Alojzij Erjavec pr. Zor

čevljar — Ljubljana, čevljarke ulice 3

se priporoča prečastiti duhovščini in

sl. občinstvu v naročevanje

raznovrstnega obutala

katero izvršuje od najpreprostejšega

do najfinišnega, iz zanesljivega blaga

prav trpežno in cenó.

Frano Bončar

pleskarji mojster, v Ljubljani, Rimska cesta 9

se priporoča preč. duhovščini in sl. ob-
činstvu v mestu in na deželi v vsa v ples-
karsko obrt spadajoča dela, osobito pri
novih stavbah, katera izvršuje zanesljivo
in cenó. Prenavlja tudi obrabljene predmete.

Fr. Šiška ded.

kovaška obrt v Ljubljani

Marije Terezije cesta št. 6

se priporoča v podkavanje konj in razno-
vrstnih voz, ima tudi v zalogi

raznovrstne voze in sani

ter jih izdeluje po najnižji ceni.

JANEZ DOGAN

mizarski obrt in zaloga pohištva v Ljubljani
Dunajska cesta v Medjatovi hiši

priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu
svojo izvršno urejeno

**zalogo divanov, žim-
nic, omar, stolov, po-
stelj itd.**

Cenilniki s podobami so franko na
razpolago.

Najnižje cene, izborna blaga.

Anton Presker

krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta 16

priporoča se čast. duhovščini in sl. občinstvu

za izdelovanje vsakovrstne obleke.

V zalogi ima

narejene obleke

za gospode in dečke, dalje površnike, ne-
premočljive haveloke, haveloke iz veljblo-
dove dlake (Kameelhaar), mantile in
plašče za gospe itd.

Naročila za izdelovanje oblek po meri
izvršujejo se točno in po poljubnem kroju.
Za dobro blago se jamči.

Tapetniška kupčija

O BREZA

v Ljubljani, Šelenburgove ulice 1

dob-oznana preč. duhovščini, priporoča

svoje izvršne

modroce na peresih

(Federmatratzen) po 10 gl., nadalje žim-
nice, divane in vsa v tapetniško

obrt spadajoča dela.

Vizitnice

v poljudni obliki priporoča

Katol. tiskarna

v Ljubljani.

V Ljubljani le na Starem trgu 21 v

Rudeževi hiši pri

Jakobu Zalazniku

dobiva se vedno svež in ukusen kruh, fino na-
mizno in sladšičarsko pecivo iz različne moke
po nizki ceni. Dobijo se vsak dan raznovrstni štrukli,
domača potica tudi v kosih in kruh na vago. Pripo-
roča se za naročila ob priložnostih, svatovščinah, imen-
dneih in raznih slovesnostih.

Njega Svetost

papež LEO XIII.

sporočili so po svojem zdravniku prof.
dr. Laponi-ju g. lekarnarju G. PICCOLI-ju

v Ljubljani prirčno zahvalo za do-
poslane Jim stekleničice

Tinkture za

(Cena jedn stekleničici 10 kr.)

želodec.

Imenovani zdravnik ter tudi mnogi

drugi sloviti profesorji in doktorji za-

pisujejo boleham

Piccolijevo želodčno tinkturo.

katera krepi želodec, povečuje slast, po-
spešuje prebavljenje in telesno odprtje.

Naročila točno izvršuje proti povzetju

G. Piccoli,

lekarnar „pri Angelu“

v Ljubljani, na Dunajski cesti.

Cement, železniške šine, traverze,

264 49

vsakovrstno železo za vezi, strešni papir, cinkasti in pocinkano ploščevino, storje za obijanje stro-pov, samokolnice, vsakovrstno kovanje za okna in vrata, sploh vse, kar se pri stavbah potrebuje,

priporoča po zelo znižanih cenah

Andrej Druškovič, trgovec z železnino
Glavni trg 9/10. Ljubljana. Glavni trg 9/10.

Domača tvrdka
Ana Hofbauer
v Ljubljani.

Velika zaloga
cerkvene obleke,
orodja
in posode.

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, volume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in poštено po najnižji ceni bandera in vso drugo obleko.

Prečusite gospode prosim, da se blagovolite pri naročilih ozirati na domačo tvrdko ter ne uvažujejo tujih trdk, društev in potujočih agentov.

Zagotavlja biro in najpoštenjšo postrežbo in najnižjo ceno, zatrjuje, da bode hvalezna tudi za najmanjše naročilo. Najodličnejši spoštovanjem se priporoča

Ana Hofbauer, 160 45-32
imejteljica zaloge cerkvene obleke
v Ljubljani, Gledališke ulice 4.

Prijatelji slovenske akad. mladine, naročujte se na
„ZORO“,
ki je glasilo slov. katol. akadem. dijaštva.
Cena: Za nedijake 80 kr., za dijakke 50 kr.
Upravnik: Pavel Marija Valjavec, stud. iur.,
Dunaj, V., Matzleinsdorferstrasse 76, III, 31.

100 do 300 gld.

na mesec lahko pošteno zasluži sleherni ter povsod brez lastnega premoženja in brez zgube, ako hoče prodajati postavno dopuščena državna pisma in srečke.

Ponudbe pod naslovom:
„leichter Verdienst“ Rudolffu
Messe, Dunaj. (574 10-7)

Priporočamo svojo brezdimno, brez sajasto in brez vonjavo

ogĺino (kôks)

kot izvrstno kurivo za ognjišča, sobine peči, kakor tudi za obrtniško kurjenje, kakoršno rabijo ključarji, kovači, slaščičarji, kavarnarji, pralnice in likalnice, krojači, klobučarji, za sušenje stanovanj in sob itd.

Cena iz tovarne do 50 kg. 2 kr. kg.
50 „ 95 „
100 „ 180 „

Večja naročila po dogovoru ceneje razpošiljamo vnanjim naročnikom v žakljih ali vagonih.

Jedna vožnja na dom dostavljena stane 1 gld. 50 kr.

Plinova tovarna
v Ljubljani.

586 10-6

Trgovina z lesom J. Tauzher
na Dunajski cesti št. 35 (Bežigrad)

priporoča svojo bogato zalogo

stavbinega lesa, desk in lesa za kurjavo

kakor tudi

apno, pesek in premog.

Vse po najnižjih cenah in brezplačno na dom postavljeno.

Pri naročilih zadosti natančno ime, pa da se določi jasno, katero blago in koliko naj se pošlje.

Dostavlja se točno in natanko po naročilu.

Les za kurjavo na željo na drobno razkosamo ter tudi v malih partijah v vrečah oddajamo.

594 6-5

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v kurznem listu
zaznamovanih
menic in vrednostij

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,
I. Bezirk,
Stefansplatz
Nr. 11, Parterre

Št. 10.210

686 3-2

Razpis.

Podpisani deželni odbor razpisuje sledeče

službe okrožnih zdravnikov na Kranjskem:

1. v **Bohinjski Bistrici** z letno plačo 800 gld. in 200 gld. letne doklade od zdravstvenega okrožja;
2. na **Brdu** z letno plačo 600 gld.;
3. v **Krškem** z letno plačo 600 gld.;
4. v **Kočevski Reki** z letno plačo 800 gld.;
5. v **Logatci** z letno plačo 600 gld.;
6. v **Šmariji pri Ljubljani** z letno plačo 800 gld.;
7. v **Velikih Laščah** z letno plačo 800 gld.

Prosileci za jedno teh služb pošljejo naj svoje prošnje podpisane deželnemu odboru do

20. oktobra 1896. l.

ter v njih dokažejo svojo starost, opravičenje do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje službovanje ter znanje slovenskega in nemškega jezika.

Oziralo pa se bode le na take prosilce, kateri so najmanj dve leti uže službovali v kaki bolnici.

Deželni odbor kranjski,

Ljubljana, 19. septembra 1896.

Primerna priložnostna darila!

Friderik Hoffmann,

urar, 105 24-18

na Dunajski cesti v Ljubljani,

priporoča svojo

zalogo vseh vrst

žepnih ur

v zlatu, srebru, žuli, jeklu in niklu

ravno tako tudi

nihalnih, stenskih in budilnih ur

in le dobre do najfinejši kakovosti po najnižjih cenah.

Specijalitete in novosti žepnih, nihalnih, stenskih in budilnih ur so vedno v zalogi.

Poprave se dobro in solidno izvršujejo.

Valentin Accetto,

zidarski mojster

161 45-32

v Ljubljani, Trnovski pristan št. 14,

priporoča se slav. občinstvu in prečast. duhovščini, podjetnikom in društvom v vsa v

zidarsko obrt spadajoča dela

bodisi že v izvršitev novih stavb, cerkvenih in zasebnih poslopj ali v popraviljanja, prenavljanja, dozidavanja ali povečavanja starih poslopj, vzdavanja in postavljanja lončenih sedilnih ognjišč, polaganje vsakovrstnega, osebno cerkvenega tlaka, vse po najnižji ceni, zagotavljajoč zanesljivo, strokovnjsko izvršitev z uporabo dobrega materiala.

Priporoča se nadalje tudi v odjemanje

vsakovrstne stavbinske in strešne opeke

iz lastne opekarnice,

za katere izvrstnost jamči ter oddaje po najnižji ceni.

Na željo daje tudi nasvete in tudi posreduje pri nakupovanju stavbenega prostora ali vže obstoječih stavb.

Vseskozi praktični načrti in proračuni na željo točno.

Ustanovljeno leta 1870.

Izdelava perila za gospode, gospé in otroke

na debelo in drobno.

Cena in blago brez konkurence.

Oskrbi cele oprave za neveste.

Oskrbi oprave za novorojenčke.

Srajce za gospode,
beli chiffon, gladki na prsih,
brez ovratnika, brez manšet,
27 vrst
jedna od gld. 1.10 do 2.70
do 6.25 .. 15.—
Srajce za dečke,
v 4 velikostih, sicer kakor gornje
jedna od gld. 1.— do 1.40
do 5.75 .. 7.75
Svitice za gospode,
6 vrst
jedne 80 kr. do gld. 1.40
do gld. 4.50 do gld. 7.50
Dvanajst ovratnikov
od gld. 1.80 do 2.20.
Dvanajst manšet
od gld. 3.80 do 4.60.
12 predlog
(Vorhemden)
od gld. 3.75 do 5.—

Za kraj brez graje in za točno postrežbo
jamči trdka

J. C. Hamann
v Ljubljani,

ki s perilom oskrbuje mnogo o. in kr.
častnikov in o. in kr. mornarico.

Cenike nemške, slovenske, laške pošilja
na zahtevo brezplačno. 8 40

Prodaja materijala od knežjega dvorca.

Od porušenega knežjega dvorca v Ljubljani
prodajam po nizki ceni

stavbinski in drugi materijal,

kot: opeko, vezi, vrata, okna itd. itd.

na lici mesta ali pa na svojem domu v Ljubljani,
Trnovski pristan št. 14.

Val. Accetto,
zidarski mojster.

554 62-25

Katol. Bukvarna v Ljubljani priporoča:

Enechiridion Liturgicum in usum Cleri-
corum et Sacerdotum in sacris functionibus. Collegit
Jos. Erker. Cena 1 gld. 50 kr.

Koledar katol. tiskovnega društva
za 1897, lepo vezan, s svinčnikom, priporočen
zlasti gg. katehetom zaradi imenika učencev in
učenk. Cena neudom 1 gld. 20 kr.

521 52-11

Preč. duhovščini
vjudno priporočam
svoje delavnice

za
slikarstvo na
steklu,

zlasti za izdelovanje
cerkvenih oken
z umetno slikarstvo

Ed. Stuhl

v Gradcu,

Annenstrasse 35.

Najboljše spri-
čala in pohvale
za izvršena dela
razpošiljam na
zahtevo.

Deželni

slatinski kislí vrelec

priporočen od naslovitejših medicinskih
avtoritet.

Templjevi vrelec je najboljša osvežilna
namizna pijača.

Styria vrelec je preizkušeno zdravilno sredstvo
za obolele prebavne organe.

Razpošilja kopeliščno oskrbnitvo v Rogaske Slatine
na Štajerskem. 223 20-19

Dobl se v vseh specerijskih prodajalnicah.

V Ljubljani pri M. Kastnerju in J. Liningerju.

LUDOVİK BOROVNIK

= puškar =

v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušek za
lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim
jamstvom. — Tudi predeluje stare samokresnice,
vzprejema vsakovrstna popravila in jih točno in dobro
izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od
mene preskušene. 655 52-2

Slovenski in nemški ilustrirani ceniki zastoj.

Stavbeni les.

Dne 10. oktobra t. l. ob 10. uri dopoldne

bo podpisana korporacija potom dražbe v gozdu Tovsta gora poleg
Kamnika prodala:

440 kosov jelk	približno 235 m ³ v meri
242 " smrek	118 " " "
145 " družega lesovja	48 " " "

Kupci naj izvolijo omenjeni dan ali sami k dražbi priti, ali pa do dne
9. oktobra t. l. vpslati pismene ponudbe, opremljene z varščino v znesku
50 gld., podpisani korporaciji.

Upravni odbor meščanske korporacije.

V Kamniku, dne 1. oktobra 1896.

Načelnik:

Josip Potokar.

652 2-1

Ignacij Čamernik, kamnosek v Ljubljani

Poljske ulice št. 28 (poleg Schreinerjeve pivarne)

se priporoča prečast. duhovščini in sl. občinstvu v naročevanje

nagrobni spomenikov

tudi iz črnega slanita in granita izdelanih,

katerih ima veliko v zalogi v najrazličnejši obliki in iz različnega kamena iz-
vršenih. Prevzema tudi vsa druga v kamnoseško stroko spadajoča cerkvena
dela kot:

altarje, prižnice, krstne kamne, obhajilne pregraje, tabernakelne,
polaganje tlaka po cerkvah in kapelah zagotavljajoč izvrstno in
strokovnjaško delo po konkurenčni ceni.

Najzanesljiveje izvršuje tudi vsa stavbinska kamnoseška dela.

Prenavljanje in popraviljanje točno, natančno in cenó. 615 6-5

Pleskarski in lakirarski obrt

tvrdke

Josip Makovec v Ljubljani

= na Bregu šte. 20 =

se priporoča prečast. duhovščini in slav. občinstvu v mestu in na deželi za vsa v
njegovo stroko vstopajoča se dela, osobito v prostoročno izvršeno imitacijo
vsakovrstnega lesovja. — Vsa naročila izvrši natančno z uporabo najboljšega
materijala ter jamči za dobro delo po možno nizki ceni. 890 52-20

Restavracija Pufitsch v Žabnici,

ob vznožju gore sv. Višarij.

Podpisani javlja uljudno potujočemu p. n. občinstvu, da je sezidal nasproti
postaje Žabnica c. kr. avstrijskih železnic

novo restavracijo

ter jo opremil z vsemi potrebščinami najbolje. — Osobito bodi romarjem, kateri
nameravajo obiskati svetovno 465 15-15j

božjo pot na sv. Višarjih

najbolje priporočena, ker je od tu najbližnja pot do cerkve sv. Višarij.

Za zanesljivo dobro kuhinjo in pijačo, istotako za pazno in
uljudno postrežbo je najbolje oskrbljeno. — Točilo se bode izvrstno dobro
vlečano Koslerjevo maróno in založno pivo, zajamčeno pristna
štajerska, tirolska in laška vina, pa tudi razne mineralne vode. —
Cene se ne bodo menjavale, temveč postreglo se bode s stalnimi, zmernimi cenami
ob vsakem letnem času. Nosači, spremljevalci, jezdní konji in tovarna
živina, dalje sani za povratno vožnjo z gore bodo vselej na razpolago.

V obilni obisk vabita uljudno velespoštovanjem

Franz Woitz, restavratör.

Rudolf Pufitsch, posestnik.

Dunajska borza.

Dne 2. oktobra.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 35 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 " 45 "
Avstrijska zlata renta 4%	122 " 80 "
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101 " 20 "
Ogerska zlata renta 4%	122 " — "
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99 " 30 "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	947 " — "
Kreditne delnice, 160 gld.	371 " 10 "
London vista	119 " 70 "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 " 75 "
20 mark	11 " 73 "
20 frankov (napoleonidor)	9 " 53 "
Italijanski bankovci	44 " 45 "
C. kr. cekini	5 " 67 "

Dne 2. oktobra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	144 gld. 25 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	155 " 50 "
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	190 " — "
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 " 10 "
Tisine srečke 4%, 100 gld.	138 " — "
Dunavske vravnave srečke 5%	128 " 50 "
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	108 " 25 "
Posojilo goriskega mesta	112 " — "
4% kranjsko deželno posojilo	95 " 25 "
Zastavna pisma av. ovr. zem.-kred. banke 4%	99 " 45 "
Priporitne obveznice državne železnice	221 " 50 "
južne železnice 3%	172 " — "
južne železnice 5%	128 " 35 "
dolenjskih železnic 4%	99 " 50 "

Kreditne srečke, 100 gld.	197 gld. — kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	142 " — "
Avstrijskega rudičnega križa srečke, 10 gld.	18 " — "
Rudolfove srečke, 10 gld.	— " — "
Salmove srečke, 40 gld.	70 " — "
St. Genois srečke, 40 gld.	71 " 25 "
Waldsteinske srečke, 20 gld.	60 " — "
Ljubljanske srečke	22 " 75 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	155 " 50 "
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3410 " — "
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	420 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	101 " 75 "
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	— " — "
Montanska družba avstr. plan.	86 " — "
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	154 " — "
Papirnih rubljev 100	127 " 50 "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri tvebanjih, pri izrebanju
najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visokega
obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnih.